

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

25.000 tabte jobs i marts

Af: Cheføkonom Tore Stramer og økonom Kristian Skriver

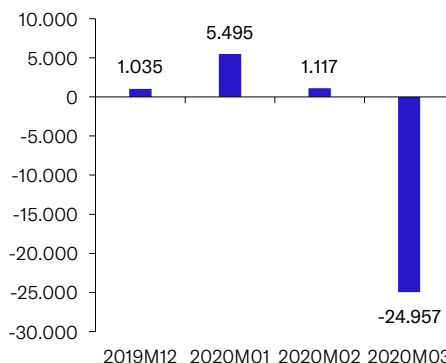
I denne uge offentliggjorde Danmarks Statistik tal for lønmodtagerbeskæftigelsen, der viste, at 25.000 jobs gik tabt i marts. Det er det største månedlige fald, der er registreret i statistikens levetid siden 2008. Vi er dog ikke et øjeblik i tvivl om, at marts bød på det største månedlige fald i beskæftigelsen siden anden verdenskrig. Til sammenligning faldt beskæftigelsen med 13.500 personer i april 2009, da finanskrisen var på sit højeste. Finanskrisen blev dengang betegnet som den værste økonomiske krise siden den store depression i 1930'erne.

Det er skræmmende læsning, der med tydelighed viser, at viruskrisen har ramt det danske arbejdsmarked ekstremt hårdt. Der ville dog have været endnu færre jobs, der var gået tabt, hvis ikke lønkompensationsordningen var blevet sat i værk d. 9. marts. Der er i øjeblikket godt 200.000 lønmodtagere på lønkompensationsordningen. Personer på lønkompensationsordningen tæller med som beskæftigede, da de har et ansættelsesforhold til deres arbejdsgiver og modtager fuld løn. Lønkompensationsordningen må da også siges at være en sand genistreg. Ordningen muliggør, at virksomhederne kan fastholde ansættelsesforholdet til deres medarbejdere. Det er ekstremt vigtigt, da det betyder, at virksomhederne har gode muligheder for at starte forretningen op igen i takt med den gradvise genåbning af samfundet.

Der har også været positive nyheder fra nøgletalsfronten i denne uge, der viser, at forbrugertilliden steg en anelse i maj. Forbrugertilliden er stadig på et ekstremt lavt niveau, men det er et lyspunkt, at de seneste måneder voldsomme fald er stoppet op. Det skal formentlig ses i sammenhæng med, at det dalende smittetryk har muliggjort en gradvis genåbning af samfundet siden midten af april. Det springer blandt andet i øjnene, at forbrugertilliden steg til et lidt højere niveau efter udmeldingen om den anden genåbningsfase d. 7. maj. Fremgangen var primært drevet af en stigning i forbrugernes vurdering af deres egen privatforbrug om et år, samt en stigende købelyst.

Nøgletal	Side
Beskæftigelsen styrtdykkede i marts	2
Forbrugernes tillid til deres egen økonomi stiger midt i viruskrisen	3
2,4 mio. amerikanere meldte sig arbejdsløse i sidste uge	4
Industriproduktionen nu ramt af viruskrisen – men der er mere i vente	5

M/M ændring i lønmodtagerbeskæftigelsen

Beskæftigelsen styrtdykkede i marts

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik fredag viser, at lønmodtagerbeskæftigelsen faldt med 25.000 personer i marts. Det er det største månedlige fald, der er registreret i statistikens levetid siden 2008. Vi er dog ikke et øjeblik i tvivl om, at marts bød på det største månedlige fald i beskæftigelsen siden anden verdenskrig. Til sammenligning faldt beskæftigelsen med 13.500 personer i april 2009, da finanskrisen var på sit højeste. Finanskrisen blev dengang betegnet som den værste økonomiske krise siden den store depression i 1930'erne.

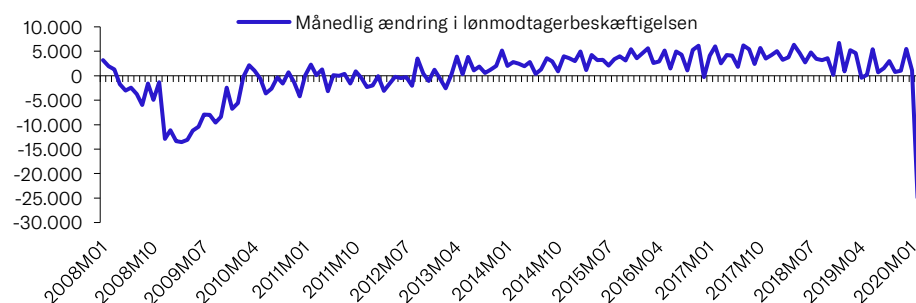
Fredagens tal må da også siges at være meget skræmmende læsning, der viser at virus-krisen har ramt arbejdsmarkedet ekstremt hårdt. Faldet i beskæftigelsen ville dog have været endnu større, hvis ikke lønkompensationsordningen var blevet iværksat d. 9. marts. Der er i øjeblikket godt 200.000 lønmodtagere på lønkompensationsordningen. Personer på lønkompensationsordningen tæller med som beskæftigede, da de har et ansættelsesforhold til deres arbejdsgiver og modtager fuld løn. Hvis virksomhederne ikke havde haft adgang til lønkompensationsordningen, ville faldet i beskæftigelsen med sikkerhed have været større.

Lønkompensationsordningen bør ikke udfases for abrupt

Lønkompensationsordningen må da også siges at være en sand genistreg. Først og fremmest muliggør ordningen, at virksomhederne kan fastholde ansættelsesforholdet til deres medarbejdere. Det er ekstremt vigtigt, da det betyder, at virksomhederne har gode muligheder for at starte forretningen op igen i takt med den gradvise genåbning af samfundet. Men nok så vigtig, så sikrer lønkompensationsordningen de berørte lønmodtagere deres vanlige løncheck og dermed købekraft.

Ser vi fremad, så har vi en forhåbning om, at flere lønmodtagere igen vil kunne vende tilbage til deres vante job i takt med gradvise genåbning. Men vi må nok desværre også sande, at der er brancher, hvor krisen tegner til at blive meget langvarig. Det gælder blandt andet hotelbranchen, samt fly- og rejsebranchen. Det er derfor også vigtigt, at man løbende har fokus på at tilpasse lønkompensationsordningen selv om vi nu har startet genåbningen af samfundet. Der er en betydelig risiko for, at beskæftigelsen vil falde voldsomt, hvis hjælpepakkerne stopper for abrupt. Et voldsomt fald i beskæftigelsen vil kunne sende dansk økonomi ud i en negativ økonomisk spiral, der vil forlænge krisen mærkbart. Der er derfor god grund til at gå varsomt frem når hjælpepakkerne igen afmonteres.

25.000 tabte jobs i marts

Kilde: Danmarks Statistik

Forbrugernes tillid til deres egen økonomi stiger midt i viruskrisen

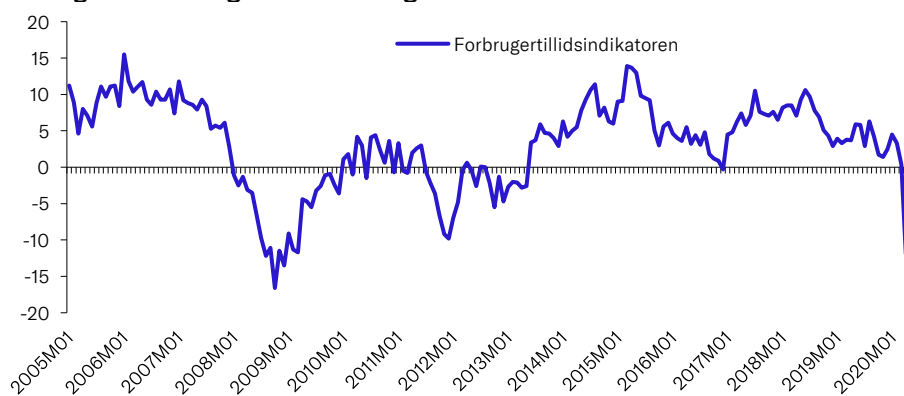
Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik onsdag viser, at forbrugertilliden steg fra -11,9 i april til -8,8 i maj. Selvom forbrugertilliden fortsat ligger på et ekstremt lavt niveau, så er det et lyspunkt, at de seneste måneders voldsomme fald i forbrugertilliden nu er stoppet op. Den lille stigning i forbrugertilliden skal formentlig ses i sammenhæng med, at faldet i smittetrykket har muliggjort en gradvis genåbning af samfundet siden midten af april. Det springer således i øjnene, at forbrugertilliden steg til et lidt højere niveau efter udmeldingen om den anden genåbningsfase d. 7. maj. Fremgangen var primært drevet af en stigning i forbrugernes vurdering af deres egen privatforbrug om et år, samt en stigende købelyst.

Det er særligt positivt, at forbrugerne nu ser mere positivt på deres egen privatøkonomi. Det gælder både vurderingen af familiens økonomi i dag og forventningerne over det kommende år. Det viser, at flertallet af danskernes privatøkonomi ikke er blevet ramt af viruskrisen. Det til trods for, at ledigheden er steget mærkbart og 200.000 danskere er blevet sendt hjem med lønkomensation.

Det giver et begrundet håb om, at forbruget igen vil komme til hæfterne i takt med genåbningen af samfundet. De foreløbige forbrugstal viser da også, at forbruget er steget i takt med genåbningen og så småt nærmer sig mere normale niveauer.

Det er enormt vigtigt, at der igen komme gang i privatforbruget herhjemme. Privatforbruget tegner sig for ca. 50% af BNP og understøttet tusindvis af jobs. Forbrugernes mere positive syn på deres egen økonomi, og den begyndende fremgang i forbruget, giver derfor også et håb om, at en stor del af de 200.000 danskere, der er på lønkomensation, vil have et job at komme tilbage til.

Forbrugertilliden stiger – skaber begrundet håb

Kilde: Danmarks Statistik

2,4 mio. amerikanere meldte sig arbejdsløse i sidste uge

Offentliggjorte tal torsdag viser, at 2,4 mio. amerikanere søgte om arbejdsløshedsunderstøttelse i sidste uge. Dermed har 39 mio. amerikanere nu søgt om arbejdsløshedsunderstøttelse over de seneste 9 uger. Det er et vanvittigt højt tal, der viser, at ca. 25% af den amerikanske arbejdsstyrke nu har søgt om arbejdsløshedsunderstøttelse over de seneste 9 uger. Det viser med al tydelighed, at vi i øjeblikket er vidne til den værste krise på det amerikanske arbejdsmarked siden den store depression i 1930'erne.

Tegn på at ledigheden er ved at toppe...

Selv om torsdagens ledighedstal fortsat er skræmmende højt, så er der heldigvis også små lyspunkter. Først og fremmest er der tale om den laveste ugentlige stigning i ledigheden siden viruskrisen ramte den amerikanske økonomi i midten af marts. Men nok så vigtigt er stigningen i antallet af gentagne ansøgninger bremsset en smule op over de seneste to uger. Det kan meget vel være de første spæde tegn på, at ledigheden i USA nu er ved at toppe.

Der er da også et begrundet håb om, at flere ledige nu vil kunne vende tilbage til deres gamle job i takt med genåbningen af samfundet. Størstedelen af de amerikanske stater har allerede påbegyndt en gradvis genåbning af samfundet. Samtidig viser jobrapporten fra april, at godt 78% af de ledige var registreret som midlertidige opsagte.

... men ledighedskøen vil kun langsomt blive forkortet

Selv om der er tegn på, at ledigheden i USA er ved at toppe, så vil ledighedskøen dog formentlig kun langsomt svinde ind igen. Usikkerheden er fortsat betydelig, og såvel forbruget som investeringerne vil formentlig kun langsomt komme til hægterne igen. Dertil vil flere brancher inden for bl.a. hotel- og restaurationsbranchen fortsat være voldsomt tyngt af virusudbruddet. Vi må derfor også berede os på, at genopretningen af den amerikanske økonomi bliver langsom og bumlet. Risikoen for et længerevarende tilbageslag er dertil fortsat overhængende.

Langsom genopretning af amerikansk økonomi vil ramme den danske eksport

USA er vores største eksportmarked, og sidste år rundede eksporten af varer og tjenester et rekordniveau på knap 155 mia. kr. Det betyder, at op imod 80.000 danske jobs er direkte afhængige af eksporten til USA. En længerevarende økonomisk nedtur i USA vil derfor også ramme den danske eksport hårdt og koste danske jobs. Hvor stor eksportnedgangen ender med at blive er usikkert, men en samlet nedgang i eksporten til USA i år på op til 7-10% kan desværre ikke udelukkes på nuværende tidspunkt.

Industriproduktionen nu ramt af viruskrisen - men der er mere i vente

Danmarks Statistik har mandag offentliggjort foreløbige tal, der viser, at industriens omsætning faldt med 13% fra marts til april. Det er en markant forværring i forhold til samme periode sidste år, hvor industriens omsætning faldt med mere beskedne 1%. Når det er sagt, så er et fald i industriens omsætning på 13% eller mere bestemt ikke et særsyn. I april 2017 så vi således et fald i industriens omsætning på over 17%. Faldet i industriens omsætning i april kan derfor heller ikke siges at være exceptionelt stort.

Det kan måske lyde en smule overraskende med tanke på at viruskrisen har lammet store dele af verdensøkonomien. En del af forklaringen er at industrien ikke har været ramt af nedlukningen i hverken marts eller april. Det spiller dertil også en rolle, at produktionen af medicin og vindmøller udgør op imod en tredjedel af den samlede industriproduktion. Både medicin- og vindmølleindustrien har været mindre tynget af viruskrisen og det bratte skifte i konjunkturerne. Endelig skal man huske på, at kontrakter og aftaler indgået før viruskrisen ramte fortsat holder en hånd under industriproduktionen.

April måned bliver meget slem

Ser vi videre ind i året, så må vi dog nok berede os på et massivt og historisk fald i industriens omsætning. I omegnen af 60% af den danske industriproduktion bliver afsat i udlandet. Den massive nedgang i væksten på vores eksportmarkeder vil derfor også ramme industriproduktionen hårdt over de kommende måneder. Som tingene ser ud nu, er der udsigt til, at væksten på vores eksportmarkeder ender på omkring -6% i år. Det er tilbageslag, der vil kunne medføre et fald i den danske eksport på 10-15%, svarende til 175 mia. kr.

Det hører dog også med til historien, at en række andre lande er begyndt at genåbne samfundet. Det gælder bl.a. Tyskland, mens Frankrig, Italien og Spanien også så småt er begyndt at åbne mere op for samfundet. Det vil forhåbentlig bidrage til at stabilisere den europæiske økonomi og sikre en mere stabil udvikling i industriproduktionen hen imod slutningen af året.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller økonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033